

**ВЕЧНОТО СЛОВО:
ЛЮТЕРАНСКАТА ИЗПОВЕД ЗА XXI ВЕК**

**ПОСТУЛАТ 1:
СВЕЩЕНОТО ПИСАНИЕ**

**КОНФЕСИОНАЛНА ЕВАНГЕЛСКО-ЛЮТЕРАНСКА
КОНФЕДЕРАЦИЯ**

Всички права са запазени. Забранено е без предварително писмено разрешение на издателя части от тази публикация (с изключение на кратки цитати) да бъдат отпечатвани, поставяни във възвращаеми системи или предавани по каквато и да е форма или по какъвто и да е начин - електронен, механичен, фотокопиране, запаметяващ и пр.

Превод: Васил Бункин
Консултант: Джон Ребки
Редактор: Йорданка Захаријева

БЪЛГАРСКА ЛЮТЕРАНСКА ЦЪРКВА
гр. София ул. "Капитан Андреев" №4 тел. 02/9634244
blc@mbox.digsys.bg

Copyright © 2001 - WELS - BWM
ISBN 954-8450-26-7

КЪМ ЧИТАТЕЛЯ:

Тази книга съдържа първият постулат на изповедалния документ, наречен „ВЕЧНОТО СЛОВО: лютеранската изповед за XXI век“. Тя е съставена от специално назначен екип от богослови на КОНФЕСИОНАЛНАТА ЕВАНГЕЛСКО - ЛЮТЕРАНСКА КОНФЕДЕРАЦИЯ (КЕЛК) въз основа на есетата, представени на конференцията на КЕЛК, проведена през 1993 г. в гр. Обервесел, Германия. Този документ беше приет от КЕЛК на конференцията, проведена в гр. Уинтър Хейвън, Флорида през 1999 г.

I: ВЪВЕДЕНИЕ

Най-ценните дарове, които Бог е дал на света, са Неговият Син и Свещеното писание. Заедно с псалмопевица ние също изповядваме: „Колко обичам Твоя закон! [...] Колко са сладки на гърлото ми Твоите думи! по-сладки от мед на устата ми“ (Псалом 118:97, 103). А цар Давид възкликва: „те са по-желани от злато, и дори от множество чисто злато“ (Псалом 18:11). Какво несравнимо богатство е Библията! Тя е вечното и неизменно слово, както и Исаия възкликва: „Словото на нашия Бог ще пребъде вечно“ (Исаия 40:8). Вековете угват и си отиват, както виждаме в думите на Исус: „Небе и земя ще премине, ала думите Ми няма да преминат“ (Матей 24:35). По тази причина, с Божията помощ, ние възнамеряваме да се пригържаме към Свещеното писание уверено и неизменно.

В Лютеранските символически книги въпросът за боговдъхновеността на Писанието не се разглежда в подробности и дълбочина, защото това учение не е било поставяно под въпрос по времето, когато тези книги са били съставени

Ние отново заявяваме, че с цялото си сърце приемаме изповедите, включени в „Книгата на съгласието“ от 1580 г., а именно: Апостолския, Никеийския и Атанасиевия символ на вярата, непромененото Аугсбургско изповедание, и „Апологията на Аугсбургското изповедание, Шмалкалденските постулати, Трактата за властта и върховенството на папата, Малкия катехизис, Големия катехизис и Формудата на съгласието. Ние ги приемаме не доколкото (*quatenus*), а защото (*quia*) в тях правилно са изяснени ученията на Божието слово.

Наблизайки в ХХІ век, пред нас възниква необходимостта от разработен документ по отношение на

Писанието. На първо място, в Лютеранските символически книги няма такъв документ, който всеобхватно да засяга тези въпроси. Боговъзънновеността на Писанието не е била обект на спорове по време на Реформацията. Както лютераните, така и римокатолиците и реформаторите приемали Библията като възънновеното и непогрешимо слово Божие. В Лютеранските символически книги се разглеждат единствено въпросите, които са били обект на спорове по това време.

Римокатолическата църква учела, че оправданието на грешника включва и неговите дела, докато в Лютеранските символически книги съвсем ясно се изяснява Библейската истина, че грешниците се оправдават пред Бога по Божията благодат чрез вяра. Реформаторите пък отричали действителното присъствие на Христовото тяло и кръв в Светото причастие. Затова, въз основа на Писанието, в Лютеранските символически книги се доказва истината за действителното присъствие на Христовото тяло и кръв в това тайнство. Римокатолическата църква считала, че Преданието има по-голям авторитет и меродавност дори от Писанието, докато реформаторите смятали, че не може да има такова учение в Писанието, което да противоречи на човешкия разум. Съставителите на Лютеранските символически книги следвали единствено Писанието, покорявали разума си на вярата и не се опитвали да обясняват тайните от Писанието, които надвишават всякакъв човешки разум. Въпреки всичките тези спорове между лютерани, римокатолици и реформатори никога не са възниквали дебати относно това, дали Библията е или не е слово Божие.

Лютеранските символически книги също така удостоверяват пред света, че лютераните не отхвърлят основните учения на Библията. Това свидетелство било необходимо заради злонамерените нападки към позициите на

Мартин Лутер от някога, като например г-р Ек. Тъй като Ек обвинил Лутер в езически заблуди, в Лютеранските символически книги трябвало да се отдели място на основните истини на християнската вяра.

Лютеранските символически книги били писани с убеждението, че Библията е словото Божие

Въпреки че в Лютеранските символически книги не се разглежда в подробности въпросът за Свещеното писание, авторите им във всички свои действия изхождат от убеждението, че Библията е вдъхновеното, непогрешимо и вечно слово Божие. В символическите книги се доказва, че Библията е единственият източник, от който църквата може да черпи своите учения. Според тях Библията е мерило, според което всички учения и учители трябва да бъдат преценявани. Мартин Лутер пише: „Словото Божие и никой друг; нито дори ангел, могат да утвърждават постулати на вярата“ (Шмл. пост. II, II:15). Формулата на съгласието започва със следните думи: „Ние вярваме, учим и изповядваме, че пророческите и апостолските писания на Стария и на Новия завет са единственото мерило и норма, според които всички доктрини и учения трябва да бъдат оценявани и изпитвани“ (Формула на съгласието, Въвег. към Кр. излож.: 1).

Историкокритическият метод на Библейско тълкуване подкопава вярата, че Библията е словото Божие

След времето на Лютеранските символически книги настъпват множество промени. Повечето от църквите днес не приемат, че Библията е Божието непогрешимо слово. Историкокритическият метод на Библейско тълкуване

сериозно подкопа вярата, че Библията е вдъхновеното, непогрешимо и вечно слово Божие. Повечето от богословските семинарии днес не приемат, че Библията е единственият източник на техните учения и мерило, според което тези учения трябва да се изпитват. В допълнение на това има и лютерани, които мислят, че боговдъхновеността на Писанието е въпрос, по който не е нужно непременно да се постига съгласие. Тъй като в Лютеранските символически книги на въпроса за боговдъхновеността на Писанието не е отделено специално внимание, тези лютерани казват, че не намират основание да вярват, че Библията е Божието вдъхновено слово.

Налага се да се представи ясно свидетелство на света, че Библията е словото Божие

Ето защо, един разработен документ по отношение на Писанието ще посрещне тази необходимост на нашето време. Той ясно ще покаже на света какво Самият Бог казва за словото Си. Този изповедален документ ще помогне на хората по-добре да устояват на лъжите, които дяволът внушава за Библията. Нещо повече: той ще помага в откриването и оборването на заблудите, чрез които дяволът се стреми да подкопае вярата. Авторите на Лютеранските символически книги никога не са подхождали с разбирането, че това, което са написали, е всичко, от което църквата се нуждае (виж Формула на съгласието, Въвед. към пъл. изд.: 5). От жизненоважно значение е църквата ясно и точно да представя тези учения на християнската вяра, които са обект на критика. Затова ние, като членове на КОНФЕСИОНАЛНАТА ЕВАНГЕЛСКО-ЛЮТЕРАНСКА КОНФЕДЕРАЦИЯ, представяме **ВЕЧНОТО СЛОВО: лютеранската изповед за XXI век, Постулат 1**, за да изповядаме пред света нашия богодаден възглед, който е заложен дълбоко в Писанието, а именно, че Библията е вдъхновеното, непогрешимото и вечно слово Божие.

II. БОЖИЕТО ОТКРОВЕНИЕ.

Всички хора имат природно познание за Бога

Всички хора знаят, че има Бог. Това откровение е толкова явно, че само безумец би могъл да го отрече. Затова псалмопевецът пише: „Рече безумец в сърце си: „няма Бог“ (Псалом 13:1). Атеистите и агностиците отхвърлят или поставят под съмнение съществуването на Бога, макар че самите те са обградени от ясни свидетелства за Божието съществуване. Сътвореният свят и човешката съвест са точно тези свидетелства, че има Бог (виж Римляни 1:20-23; 2:14-15; Псалом 18:2-3). Наблюдавайки света, ние ясно можем да видим, че Бог съществува и че Той е всемогъщ, вечен и благ. Съвестта пък свидетелства, че човек е отговорен пред собствения си Създател. Затова на Съдния ден, никой няма да има основание да заяви пред Бога: „Не знаех, че Ти съществува.“ Бог съществува и това е явно за всички.

Природното познание за Бога не е достатъчно за спасението на човек

Въпреки че всички знаят, че има Бог, познанието за Бога, което идва от творението и съвестта, не е достатъчно да избави хората от греховете им. Това познание наистина разкрива на хората, че има Бог, но от него не става ясно кой е този Бог и че Неговият Син дойде да спаси света. Това познание наистина разкрива на хората, че са отговорни пред Бога, но от него не става ясно как те могат да бъдат оправдани пред Него (виж Римляни 1:20-32). От това познание хората разбират, че са под Божия гняв, но не и как могат да бъдат спасени.

Човешката природа е покварена от греха. Затова хората извършават това природно познание за Бога. Ап. Павел

пише: „и слабата на нетленния Бог измениха в образ, подобен на тленен човек, на птици, на четвероноги, и на влечуги“ (Римляни 1:23). Хората идват в този свят духовно слепи, мислейки, че сами могат да се оправдаят пред Бога (виж 1 Коринтяни 2:14). Те са духовно мъртви и неспособни да извършат каквото и да е за собственото си спасение. По природа всички са Божи врагове, противящи се на Неговата воля (виж Римляни 8:7). Ако Бог остави човечеството в това покварено състояние, ние всички бихме загинали вовеки.

Бог ни се разкрива главно чрез въплъщението на Своя Син, Когато Той изявява чрез Писанието

Ние възхваляваме Бога, че ни е избавил от тъмнината на неверието, като изпрати Своя Единороден Син в света да ни спаси. Исус живя по начин, по който ние не бихме могли. Той претърпя смърт, която ние заслужаваме. Той заплати за всички наши грехове. Затова Бог ни смята за праведни единствено заради Сина Си. Той ни е опростил всички грехове и ни е разкрил това в Неговото слово, Библията. Бог ни е дал Библията, която ни разкрива Исус. И нещо повече: Бог използва средствата за получаване на благодат – благодатта вест и тайнствата, в които ние получаваме това, което Исус е придобил за нас. Тези средства не само довеждат до нашето знание Божието дело за нас, но чрез тях Бог също така ни дава опрощение и вечен живот.

Основната мисия на Библията следователно е да възвестява, че Исус е Спасител на грешниците. Това откриваме в думите на Самия Исус: „Изследвайте Писанията, защото вие мислите чрез тях да имате живот вечен. И те са, които свидетелствуват за Мене“ (Иоан 5:39; виж също 5:46). Ап. Петър пък казва: „За Него всички пророци свидетелствуват, че всякой, който вярва в Него, ще получи прошка на греховете чрез Неговото име“ (Деяния 10:43). Всяка дума в

Библията е част от нейното цялостно послание, че Исус е богонатеният Спасител от греха. Ап. Йоан пише: „И много други чудеса направи Исус пред учениците Си, за които не е писано в тая книга. А това е написано, за да повярвате, че Исус е Христос, Син Божий, и като вярвате, да имате живот в Неговото име“ (Йоан 20:30-31).

Божието откровение към нас в Библията е универсална истина

Бог ни е дал Библията във форма, която ние можем да разберем. В нея са използвани граматически особености и думи на един обикновен човешки език. Неговото откровение към нас е универсална истина. Бог ни е дал знание за Себе Си чрез думите на Библията, писани по Негово вдъхновение и воителство. Тези думи имат своето специфично значение, валидно за всички времена. Някои твърдят, че Библията отразява съвсем субективни човешки наблюдения и разбираня относно начина, по който Бог се изявява в историята. И пак според тези хора, подобни наблюдения биват различни в различните епохи на човешката история. Ако това обаче наистина беше вярно, ние никога не бихме могли със сигурност да знаем значението и стойността на Христовата мисия. Следвайки такава логика, всяко едно мнение по този въпрос би трябвало да бъде толкова валидно, колкото и останалите. Вярно е, че в Библията има отразен човешкия отклик на Божиите неизмерими дела, както е например в псалмите, песента на Моисей при Червено море, песента на Мария, благословието на Захарий и много други примери. Тъй като обаче „Всичкото Писание е боговдъхновено“ (2 Тимотей 3:16), Библията представлява Божието откровение към нас, а не е документ, съдържащ човешки размисли за Бога.

Следователно Бог не ни е оставил да тънем в съмнение

по въпроса какво е извършил за нас чрез Своя Син: Самият Той ни говори чрез думите в Библията, думи, които са вдъхновено, непогрешимо и неподправено слово. Чрез думите на Закона, записани в Библията, Бог ни дава Своите заповеди. Чрез Закона Той ни показва греха и нуждата ни от Спасител. Чрез думите на Евангелието, записани в Библията, Бог ни разкрива какво е извършил за нашето спасение. Чрез Евангелието Той ни вменява Христовите заслуги. Ако няхахме обаче ясните и достоверни думи на Библията, значението на Христовия живот, Христовата смърт и Христовото възкресение не биха били ползотворни за нас. Но тъй като Библията е написана по Божието вдъхновение, нейните думи ни дават ясното откровение за нашия грях, за Спасителя Исус Христос и за спасението, което Той придобил за нас.

Ние отхвърляме следните заблуди

Ние трябва да отхвърлим долуизброените заблуди, които са в противоречие с Божието слово. Нека е ясно обаче, че като осъждаме тези заблуди, ние не осъждаме хората, които ги изповядват, защото единствено Бог може да гледа на сърце. В същото време ние трябва да осъждаме всичко, което е в противоречие с Библейското учение, защото всяка една заблуда обезценява Самия Създател на вярата – Исус Христос.

1. Отхвърляме разбирането, че Преданието може да бъде източник на откровение (Матей 15:3-6; Колосяни 2:8). Римокатолическата църква твърди, че Преданието потвърждава авторитета на папските постановления и църковни събори. Други пък изтъкват мненията на църковните отци като краен авторитет на вярата. Но единствено от вдъхновените писания на апостолите и пророците могат да се извличат учения.
2. Отхвърляме всички „нови откровения“, които имат

претенциите да допълват пророческите и апостолските писания (Евреи 1:1-2; Матей 28:19-20; Галатяни 1:8-9; Ефесяни 2:20). „Книгата на Мормон,“ „Наука и здраве с ключ към Писанията“ на Мери Бейкър Еди и други т.нар. „откровения“ следва да бъдат отхвърлени като лъжи на дявола.

3. Отхвърляме схващането, че Бог се разкрива чрез Своя могъщ промисъл в историята, а не чрез универсалните истини, дадени веднъж завинаги чрез думите в Библията, и че Божието откровение към хората било единствено в личността на Неговия Син, а не чрез думите в Библията. Както Лутер пише: „Истинският християнин безусловно приема универсалните Библейски истини. В противен случай, той не би могъл да се нарече християнин [...] Аз говоря [...] за тези универсални Библейски истини, които са ни божествено предадени в Свещените писания [...], ако се обезличат тези универсални истини, ще се обезличи и самото християнство“ (Luther's Works 33:19-21).

4. Отхвърляме учението, че Библията не бива да се чете с цел да се разбере какво Бог желае да ни открие за Себе Си и за нашето спасение чрез човешки език, а трябва да се чете единствено с цел да се открие какъв е Божият промисъл в човешката история. Този поход би превърнал Библията в обект на субективни човешки интерпретации и така човек не би я приемал като дадено от Бога ясно и достоверно откровение, за нашето спасение.

5. Отхвърляме възгледа, според който Библията е един наръчник с правила за благополучие в живота. Бог ни е дал Библията за нашето спасение и затова с нея се злоупотребява, когато се превръща само в един обикновен житейски пътеводител.

6. Отхвърляме всякакви опити да се отнема евангелският контекст на каквото и да е от писаното в Библията, които целят промяна в акцента на посланието и мисията на църквата, като се търси удовлетворяването не толкова на

духовните, колкото на телесните потребности на хората. Този възглед се поддържа от социоевангелските и богословските освободителни движения, според които църквата има за цел решаването по-скоро на временните, отколкото на вечните човешки потребности.